

Voorstel gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Babette Behrens en Paul Verkerk
onderwerp:	Voorstel deelneming gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 18 april 2025, agendapunt I-4.a, II-1 en III-1
Bijlage(n):	Bijlage 1 - Concept Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht gemarkeerd Bijlage 2 - Concept Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht ongemarkeerd Bijlage 3 - Concept brief gezamenlijk AB aan colleges, inclusief modelbesluiten Bijlage 4 - Ontvangen zienswijzen colleges Bijlage 5 - Reactie op suggesties wijziging artikelen ontwerp GR Bijlage 6 - Reactie op de zienswijzen colleges Bijlage 6.1 - Reactie algemeen deel op de zienswijzen colleges Bijlage 6.2 - Reactie individueel deel op de zienswijzen colleges Bijlage 7 - Stroomschema besluitvorming

Doel:

- X ter besluitvorming
- X ter (oriëntatie) bespreking
- O ter kennisneming

Samenvatting

Op 17 oktober 2024 is het voorstel ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht (ODU) in het algemeen bestuur van de RUD Utrecht en de ODRU vastgesteld. Dit is vervolgens aan de colleges van de in ODRU en RUD Utrecht deelnemende gemeenten en provincie gezonden, met het verzoek om uiterlijk 3 maart 2025 te reageren. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben de colleges hun gemeenteraden om zienswijzen op dit ontwerp gevraagd. Alle colleges hebben middels een schriftelijke reactie laten weten de vorming van één omgevingsdienst in de provincie Utrecht te ondersteunen. Slechts twee gemeenten hebben opmerkingen bij de ontwerp GR. Het voorliggende voorstel markeert de start van de tweede ronde van het besluitvormingsproces inzake het treffen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Voorstel en gevraagd besluit

1. kennis te nemen van de reacties van de colleges (inclusief zienswijzen van raad/staten) en de voorgenomen reactie van de Stuurgroep aan de deelnemers;
2. te vragen aan het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht het volgende besluit te nemen:

BESLUIT:

1. in te stemmen met de beoordeling van de ingediende zienswijzen;
2. de deelnemende colleges voor te stellen te besluiten tot het treffen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht, conform het aangepaste tekstvoorstel;
3. de deelnemende colleges te informeren dat na oprichting van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht en de start van de taakuitvoering door de ODU, de procedure om de bestaande gemeenschappelijke regelingen ODRU en GR RUD Utrecht op te heffen, zal worden gestart

Bijdrage aan missie & visie

De tekst van de concept Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht sluit aan bij de bestuurlijke uitgangspunten uit het richtingsplan, zoals vastgesteld in het algemeen bestuur van 17 oktober 2024.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

De tekst van de concept Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht draagt bij aan een efficiënte en effectieve samenwerking door het helder opnemen van afspraken tussen deelnemers.

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties van dit besluit.

Juridische toets

De voorgestelde tekstwijzigingen door gemeenten Bunnik en De Bilt zijn beoordeeld door de externe juridische adviseur, die ook de teksten heeft opgesteld in fase 1. De beoordeling en aanpassingen treft u in bijlage 5.

Communicatie

Na besluitvorming in de colleges en de gemeenteraden/staten van de deelnemende gemeenten en provincie, wordt door het bestuur van de provincie Utrecht (plaats van vestiging) de regeling bekendgemaakt conform artikel 52 lid 1. WGR. De bekendmaking is een constitutioneel wettelijk vereiste: pas na bekendmaking is de gemeenschappelijke regeling getroffen.

De Stuurgroep zal bericht sturen aan alle deelnemende gemeenten en de provincie van de bekendmaking en de datum van de oprichting. De deelnemende gemeenten en de provincie kunnen dan zelf zorgdragen voor inschrijving van de getroffen gemeenschappelijke regeling in het gemeentelijk register. De ODU zal zorgdragen voor inschrijving van de getroffen regeling in het landelijke register gemeenschappelijke regelingen.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

Na vaststelling door het algemeen bestuur van RUD Utrecht en ODRU wordt de colleges verzocht in te stemmen door middel van een brief van de Stuurgroep met het treffen van de Gemeenschappelijke regeling ODU, conform het aangepaste tekstvoorstel. De colleges moeten daarvoor toestemming vragen aan hun raden, waarna zij definitief kunnen besluiten om in te stemmen met het treffen van de GR ODU. Gepland is dat de colleges besluiten op uiterlijk 6 oktober 2025, conform het stroomschema (zie bijlage 7). Op die manier kan de GR ODU op tijd worden getroffen om de start van de taakuitvoering door de ODU per 1 januari 2026 mogelijk te maken.

Ten tijde van het schrijven van deze notitie vindt een ambtelijke inventarisatie plaats met betrekking tot de (knelpunten in de) planning voor besluitvorming door de deelnemers. Ter vergadering zal het resultaat indien nodig worden besproken.

Toestemming gemeenteraad/provinciale staten treffen regeling

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht wordt tussen colleges van de deelnemende gemeenten en de provincie getroffen. De colleges mogen echter niet overgaan tot het treffen van een regeling, dan na verkregen toestemming van hun gemeenteraad/provinciale staten. Van belang is dat de gemeenteraad/provinciale staten de toestemming slechts kan onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. De raad/staten zal bij de beoordeling van de aanvraag om toestemming - gegeven de eigen verantwoordelijkheid van het college voor zijn taken en bevoegdheden - een zekere terughoudendheid moeten betrachten. Dit laat onverlet dat de raad/staten in dezen een eigen bevoegdheid en verantwoordelijkheid heeft tot beoordeling van de aanvraag om toestemming. Derhalve wordt opgemerkt dat het college pas kan besluiten tot het treffen van de regeling na toestemming van de gemeenteraad respectievelijk provinciale staten.

Opheffing bestaande regelingen RUD Utrecht en ODRU

Indien en zodra de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is opgericht en taakuitvoering door de ODU plaatsvindt, zal de procedure worden ingezet om de bestaande gemeenschappelijke regelingen ODRU en RUD Utrecht op te heffen.

Toelichting

Zienswijzen

Van alle colleges is schriftelijk bericht ontvangen. Alle colleges ondersteunen de vorming van één Omgevingsdienst in de provincie Utrecht. De gemeente Zeist heeft aangegeven dat de gemeenteraad geen zienswijze wenst in te dienen. Wel heeft de gemeenteraad van Zeist een motie aangenomen, waarin het college wordt opgeroepen de doelstellingen van de fusie te blijven benadrukken en ervoor te waken dat de financiële discussie niet te dominant wordt en afbreuk doet aan de kwaliteit en slagkracht van de ODU. De reacties van de colleges (inclusief zienswijze) zijn opgenomen in bijlage 4.

De ontvangen zienswijzen geven blijk van brede steun voor de ontwerp-Gemeenschappelijke regeling ODU (ontwerp-GR). Veel zienswijzen besteden aandacht aan de financiële situatie van gemeenten en de noodzaak inzicht te hebben in financiële consequenties van de fusie voordat het college met het treffen van de GR ODU kan instemmen, met de benodigde toestemming van de gemeenteraad. De gemeenten Bunnik en De Bilt hebben daarbij een voorstel voor aanpassing van meerdere artikelen van de ontwerp-GR gedaan.

Reactie op zienswijzen

Brede steun

De Stuurgroep is blij met de brede steun van de gemeenten en de provincie, alsmede de getoonde betrokkenheid. We gaan eerst in op de voorgestelde aanpassing van de ontwerp-GR. Daarna gaan we in op de planning van financiële informatie. In bijlage 6 treft u een tekst aan voor de reactie die de Stuurgroep voornemens is te sturen als bijlage bij de brief aan de colleges met het verzoek tot het treffen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht (bijlage 3).

Voorstel aanpassing artikelen GR ODU

In bijlage 1 en 2 treft u aan een gemarkeerde en ongemarkeerde versie van de aanpassingen van de ontwerp GR. De gemeenten Bunnik en De Bilt hebben suggesties gedaan voor aanpassing van de tekst van de ontwerp GR, die deels zijn overgenomen.

Wij stellen voor om de suggesties voor de artikelen 4 lid 1, 8 lid 2, 9 lid 3, 18 lid 1 en artikel 34 lid 1 over te nemen. Deze aanpassingen vormen een kwaliteitsverbetering en leiden niet tot een inhoudelijke wijziging.

artikel	Bunnik	De Bilt
4, lid 1	Wij adviseren de zinssnede na "basistaken" weg te laten: "omschreven in artikel 1, aanhef en onder a." Een verwijzing naar de definitie van basistaken is onnodig, omdat die al duidelijk staat in artikel 1 ontwerp Gemeenschappelijke regeling. Dit is 'vervuiling' van de ontwerp Gemeenschappelijke regeling.	Artikel 4, lid 1 bevat een overbodige verwijzing naar de definitie van 'basistaken' in artikel 1. Dit komt de leesbaarheid niet ten goede, graag aanpassen;
8, lid 2	In dit artikel staat één woord te veel: "De colleges wijzen uit hun midden één één plaatsvervangend lid aan, (...)." Graag aanpassen.	Artikel 8, lid 2 bevat een overbodig woord ("De colleges wijzen uit hun midden één één plaatsvervangend lid aan). Graag schrappen om grammaticale correctheid te waarborgen;
9 lid 3	In dit artikel staat "Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslagen worden door het college dat hem heeft aangewezen overeenkomstig artikel 34, zesde lid." Dit artikel kan op verschillende manieren worden gelezen. In artikel 34, zesde lid staat dit: "Een college kan besluiten een door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van dat	Artikel 9, lid 3 en Artikel 18, lid 1 behoeven tekstuele herformulering om ondubbelzinnig te maken dat ontslag plaatsvindt overeenkomstig artikel 34, zesde lid;

	college niet meer bezit." 'Overeenkomstig' kan slaan op de wijze waarop het lid is aangewezen. Immers, 'overeenkomstig' volgt rechtstreeks op 'aangewezen'. Advies: Meer voor de hand ligt deze tekst: 'Een lid van het algemeen bestuur kan overeenkomstig artikel 34, zesde lid te allen tijde ontslagen worden door het college dat hem heeft aangewezen.' In deze zin slaat "overeenkomst" niet meer op aangewezen.	
18 lid 1	Artikel 18, lid 1 Zie opmerking art. 9 lid 3.	Artikel 9, lid 3 en Artikel 18, lid 1 behoeven tekstuele herformulering om ondubbelzinnig te maken dat ontslag plaatsvindt overeenkomstig artikel 34, zesde lid;
34 lid 1	Artikel 34, lid 1 Dit is een herhaling van artikel 7 lid 2. Dit is 'vervuiling' van de ontwerp Gemeenschappelijke regeling	Artikel 34, lid 1 is een herhaling is van artikel 7, lid 2, en daarmee onnodig.

De overige suggesties zijn niet opgenomen.

Een artikelsgewijze reactie op beide zienswijzen, met argumentatie, treft u in bijlage 5 aan.

Planning financiële informatie

Wij begrijpen de zorg van de deelnemers over de termijn van het beschikbaar komen van de begroting 2026 en erkennen het belang van tijdige duidelijkheid over de deelnemersbijdrage 2026. Samen met de regievoerders van de deelnemers hebben wij geconstateerd dat het eerder beschikbaar hebben van de begroting niet mogelijk is. Dat komt doordat diverse bouwstenen die nodig zijn om een betrouwbare begroting te maken niet eerder beschikbaar zijn.

Wel is het mogelijk om een meer nauwkeurige tweede berekening voor de deelnemersbijdrage 2026 te maken, nadat de eerste berekening is gedaan in de rudimentaire begroting (zie gezamenlijk AB 17 oktober 2024). Op basis van de onderstaande planning verwachten we uiterlijk vrijdag 13 juni a.s. duidelijkheid te kunnen hebben over de deelnemersbijdrage 2026.

De deelnemers spelen een belangrijke rol om de planning haalbaar te maken. We hebben de regievoerders verzocht om uiterlijk 15 mei a.s. hun definitieve urenafname 2026 door te geven. Hiertoe wordt, vooruitlopend op de begroting, begin april een uurtarief voor 2026 bekend gemaakt. Dit helpt ons om de effecten van alle nieuwe afspraken op de deelnemersbijdrage te berekenen. Hiermee kan de begroting 2026 worden afgemaakt en zijn de deelnemersbijdragen 2026 ook bekend.

Met deze maatregelen verwachten wij een passende oplossing te bieden voor de zorg van de deelnemers over de termijn van het beschikbaar komen van de Ontwerpbegroting 2026 met daarin de bijdrage per deelnemer.